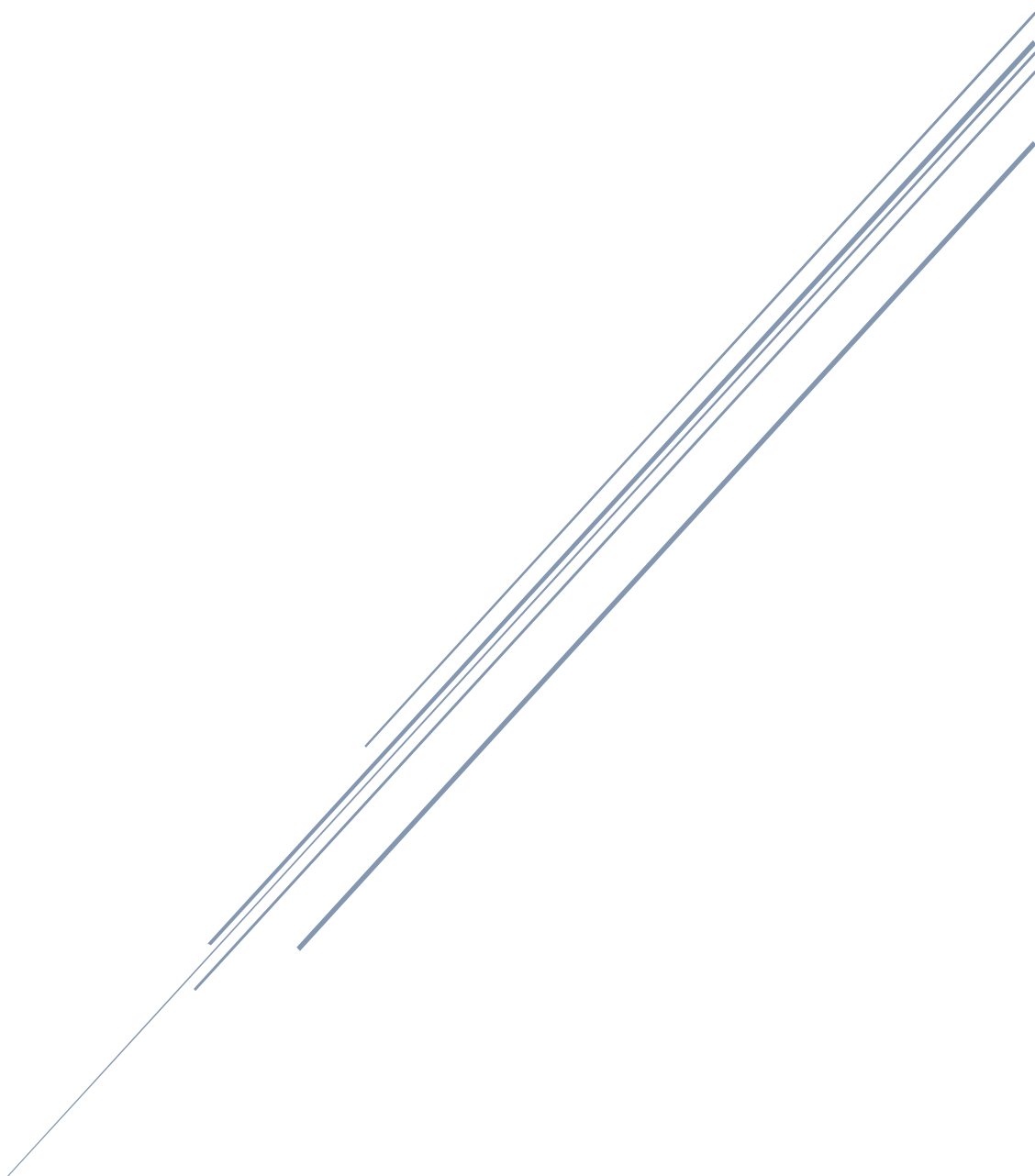

Schoolplan Prins Willem-Alexanderschool

2019-2023

Inhoud

Inleiding.....	3
Voorwoord	3
Doelen en functie schoolplan.....	3
Procedures opstellen en vaststellen schoolplan	3
Leeswijzer	4
Hoofdstuk 1 Visie en missie	5
1.2 Prins Willem-Alexanderschool: missie, visie en waarden	5
1.2.2 Missie.....	5
1.2.3 Visie op identiteit	5
1.2.4 Visie op leren	5
1.2.5 Visie op lesgeven	5
1.2.6 Waarden vanuit de identiteit	6
1.2.7 Waarden en normen	6
1.2.8 Waarden: ontwikkeling en ontplooiing	6
1.2.9 Waarden en sociaal bewustzijn	6
1.3 Prohles en de Prins Willem-Alexanderschool	6
1.3.2 Koersnotitie Prohles	6
1.3.3 Prohles en onderwijskwaliteit	6
1.3.4 Prohles en ontwikkeling	7
1.3.5 Prohles en een netwerk.....	7
1.3.6 Prohles en identiteit	7
1.3.7 Prohles en de Prins Willem-Alexanderschool.....	7
Hoofdstuk 2 Van de Prins Willem-Alexanderschool in 2019... ..	8
2.1 Wijk De Hoornes.....	8
2.2 Prins Willem-Alexanderschool – algemeen.....	8
2.2.2 Bevoegd gezag.....	8
2.2.3 Beschrijving Prins Willem-Alexanderschoo	8
2.2.4 Typering Prins Willem-Alexanderschool.....	9
2.2.5 Kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur	9
2.3 Prins Willem-Alexanderschool – werken in de groep	11
2.3.2 Pedagogisch klimaat.....	11
2.3.3 Didactisch handelen	11
2.3.4 Aanbod	12

2.3.5	Zicht op ontwikkeling	13
2.3.6	Actieve en zelfstandige houding leerlingen	14
2.3.7	Veiligheid	14
Hoofdstuk 3	Intermezzo.....	15
Hoofdstuk 4	Naar de Prins Willem-Alexanderschool in 2023	16
4.1	2019-2020.....	16
4.2	2020-2021.....	17
4.3	2021-2022.....	17
4.4	2022-2023.....	18
Hoofdstuk 5	Vaststelling	19
	Directie	19
	Medezeggenschap.....	19
	Bevoegd gezag.....	19
Bijlagen		20
1.	Schoolondersteuningsprofiel	20
2.	Ondersteuning op schoolniveau.....	23
	Samenwerkingsverband Duin- en Bollenstreek	23
	Handelingsgericht werken.....	23
	Organisatie van de ondersteuning	23
	Ondersteuning op groepsniveau	23
	Ondersteuning op leerlingniveau	24
	Extra ondersteuning	24
	Centrum voor Jeugd en Gezin: Jeugd- en Gezinsteams en de jeugdgezondheidszorg	24
3.	Meerjarenplanning.....	25
4.	Planning WMK.....	31
5.	Tevredenheidsvragenlijsten WMK-PO	33

Inleiding

Voorwoord

Iedere vier jaar schrijft een school een nieuw schoolplan. Vaak maken scholen daarbij gebruik van systemen of programma's zoals MijnSchoolplan. Daar kleven voordelen aan. Als alle onderdelen van dat programma zijn ingevuld, dan weet de school zeker dat aan de eisen van de inspectie is voldaan. Bovendien bevatten de programma's handige documenten die gebruikt kunnen worden voor het voeren van het gesprek over de school van de toekomst. Het nadeel is dan dat het schoolplan zowel qua opmaak als tekstueel *geen* eigen schoolplan is.

De Prins Willem-Alexanderschool maakt wel gebruik van MijnSchoolplan, maar heeft besloten om vooral een eigen plan te schrijven. Dat plan is het verhaal van de school in de komende jaren. Bewust kiezen we voor het woord 'verhaal', want dat is het.

In dit scenario gaat het vooral over de ontknoping. Dat is hoe de school er over een aantal jaren uit ziet. De school heeft een beeld geschetst van de gewenste situatie. Dat beeld staat onder 'Intermezzo'. Wat zegt dat beeld over hoe we tegen onderwijs aankijken? Hoe bereiken we de geschetste situatie? Wie is waarvoor verantwoordelijk? Vanzelfsprekend wordt in dit schoolplan voldaan aan de wettelijke eisen die de overheid aan een schoolplan stelt. We omschrijven hoe we voldoen aan de basiskwaliteit en welke kwaliteitseisen we stellen. We gaan in op het personeelsbeleid (in relatie tot het pedagogisch-didactisch handelen) en beschrijven het stelsel van kwaliteitszorg.

Doelen en functie schoolplan

Het belangrijkste oogmerk van het schoolplan is de beschrijving van onze visie op kwaliteit. Wanneer spreken we van kwalitatief goed onderwijs? Hoe krijgt dat op de Prins Willem-Alexanderschool gestalte? 'Kwaliteit' is een normatief begrip, dat niet losgezien kan worden van onze protestants-christelijke identiteit en de daaruit voortvloeiende visie op onderwijs. Tegelijk is er een relatie met onderwijskundige ontwikkelingen en de maatschappelijke context waar de school in staat. Zeker bij een school als de Prins Willem-Alexanderschool is die context relevant. Tenslotte opereert de school binnen de kwaliteitskaders die de stichting Prohles en de landelijke overheid hanteren.

Door middel van het schoolplan legt de Prins Willem-Alexanderschool verantwoording af over het onderwijs dat kinderen op school ontvangen. Verder is het een planningsdocument: op basis van een analyse van de huidige situatie en het einddoel in 2023 wordt er een planning voor de komende jaren opgesteld. Ieder jaar stelt de school een jaarplan op, waarin staat hoe er in dat jaar aan de kwaliteit gewerkt wordt. De school gaat hierin cyclisch te werk.

Procedures opstellen en vaststellen schoolplan

In februari 2019 zijn er WMK-PO vragenlijsten onder leerkrachten, ouders en leerlingen uitgezet. Dat geeft een beeld van hoe de betrokkenen op dit moment denken over de kwaliteit van het onderwijs. Tijdens de halfjaarlijkse evaluatie op 19 februari 2019 is het team gestart met het schoolplan door met elkaar na te denken over de school in 2023 en wie welke onderdelen van het plan voor zijn of haar rekening neemt.

In de maanden februari, maart, april en mei zijn de verschillende onderdelen van het schoolplan geschreven. Leerkrachten zijn verantwoordelijk voor deze onderdelen, de directie draagt de eindverantwoordelijkheid voor (de redactie van) het totale schoolplan. De directie heeft de oudergeleding van de medezeggenschapsraad

(voortaan MR genoemd) gevraagd om mee te denken met onderdelen van het schoolplan. De oudergeleding heeft daarin toegestemd. Op 20 juni 2019 heeft de directie met de oudergeleding van de MR gesproken over de invulling van het schoolplan. Aanvullingen en suggesties zijn verwerkt.

De definitieve versie van het schoolplan is eerst voorgelegd aan het team van de Prins Willem-Alexanderschool. De instemming van het team is gevraagd. Daarna wordt het ter instemming voorgelegd aan de MR.

Het schoolplan is het uitgangspunt van de verschillende jaarplannen. Door veranderde inzichten, gewijzigde omstandigheden of resultaten (uit bijvoorbeeld QuickScans) kan er afgeweken worden van het schoolplan. Daar wordt wel verantwoording van afgelegd.

Leeswijzer

Dit schoolplan begint met wat het oude en het nieuwe schoolplan aan elkaar verbindt: de visie en missie. De visie en missie zijn onveranderd gebleven. Daarna beschrijft het schoolplan de huidige situatie. De titel 'Van de school in 2019...' geeft de inhoud van dit hoofdstuk goed weer, ook al gaat het soms tussen de regels door ook over de school van de toekomst. Er volgt een 'Intermezzo', dat het beeld van de school in 2023 beschrijft. Het is de school waar we naar toe willen werken. De volgende hoofdstukken gaan over de vraag welke stappen nodig zijn om dit gewenste beeld te verwezenlijken. Het mondt uit in een meerjarenplanning. Dit schoolplan is geen communistisch vijfjarenplan, waarvan per jaar gedetailleerd uiteengezet wordt wat de doelen zijn. Dat past niet bij de schoolontwikkeling die de school doormaakt.

Dit schoolplan kan als een soort script gezien worden. In de eerste hoofdstukken worden de thema's, motieven en situering uit de doeken gedaan. Hoofdstuk 3 bevat de werkelijke film. Het is een futuristische film, het verhaal speelt zich af in 2023, de hoofdpersoon is iemand die op een willekeurige dag de school binnenloopt. Hoofdstuk 4 is het storyboard. Per jaar is er een plaatje van de veranderingen die zich dan voordoen. De metafoor van de film is niet toevallig gekozen: een film ziet er nooit helemaal uit zoals in het script staat. Acteurs (dat zijn de leerlingen en leerkrachten) geven een eigen invulling aan de rol. Soms blijkt wat in het script staat niet haalbaar. Dan worden er andere oplossingen gekozen. Maar er wordt een film gemaakt, waarin leerlingen en leerkrachten de hoofdrol vervullen.

Hoofdstuk 1 Visie en missie

Een schoolplan staat of valt met een visie en missie. Die visie en missie gaan vooraf aan de inrichting van het onderwijs. Vandaar dat in dit hoofdstuk de visie en missie uit de doeken wordt gedaan. De opmerkzame lezer ziet duidelijke overeenkomsten met de visie die in het vorige schoolplan stond. De visie en missie zijn bijna hetzelfde gebleven. Wat anders is: we willen de kloof tussen visie/missie en praktijk een stuk kleiner maken. We kunnen stellen dat de kloof in de afgelopen vier jaar wel kleiner is geworden, maar nog altijd groot is.

Sinds 1 januari 2018 maakt de Prins Willem-Alexanderschool deel uit van de stichting Prohles. In maart 2019 heeft de stichting een koersnotitie goedgekeurd, waarin de koers voor de komende vier jaar uiteengezet wordt. In dit hoofdstuk wordt deze notitie kort samengevat.

1.2 Prins Willem-Alexanderschool: missie, visie en waarden

1.2.2 Missie

De missie van de school is de volgende: *‘De Prins Willem-Alexanderschool is een protestants-christelijke, open, toegankelijke basisschool waar **kennisoverdracht, verantwoordelijkheid, constructie en zelfontplooiing** centraal staan en waar gestreefd wordt naar een veilige en uitdagende leeromgeving om de leerlingen er op voor te bereiden hun plek binnen de maatschappij in te nemen’.*

1.2.3 Visie op identiteit

De Prins Willem-Alexanderschool is een protestants-christelijke school. Dat houdt onder meer in:

- Wij mogen tot zelfontplooiing komen door talenten (door God aan ons gegeven) te benoemen en te ontwikkelen.
- We zien onszelf en elkaar als unieke, door God geschapen wezens.
- We zijn zó gemaakt, dat we constructieve relaties met God en anderen kunnen aangaan en onderhouden.
- We leren elkaar daarom om verantwoordelijk te zijn en om zorg te dragen voor onze band met God.
- Wij mogen de liefde en zorg van God aan ons beantwoorden door verantwoordelijk, zorgzaam en respectvol om te gaan met onszelf, met de ander en met de schepping.

1.2.4 Visie op leren

- De Prins Willem-Alexanderschool ziet leren als een proces van het verwerven van kennis, vaardigheden en het ontwikkelen van attitudes. Daarin spelen de leerling zelf, de leerkracht, de leerlingen om hem heen en de ouders/ verzorgers een belangrijke rol.
- We zijn van mening dat leren betekenisvol moet zijn voor de leerling. Dat gebeurt als we de leerling verantwoordelijkheid geven voor zijn eigen leerproces en hem de mogelijkheid bieden om kennis, vaardigheden en attitudes te construeren. Leren is construeren – en daarbij gaat het om het handelen van de leerling.
- In het leerproces speelt de leerkracht een belangrijke rol. De leerkracht draagt kennis over en sluit daarbij aan bij het ontwikkelingsniveau van de leerling. Verder begeleidt de leerkracht de leerling in zijn leerproces en richt de onderwijssituatie zo in dat kinderen in staat worden gesteld om te leren.
- Samenwerken is essentieel om te kunnen leren. De leerling werkt samen met de andere leerlingen.

1.2.5 Visie op lesgeven

- Onze leerkrachten geven dusdanig les dat het proces van het verwerven van kennis, vaardigheden en het ontwikkelen van attitudes bij leerlingen optimaal gestimuleerd wordt.
- Leren moet betekenisvol zijn. Dat gebeurt als de leerkracht een coachende, faciliterende en indien nodig een sturende rol aanneemt waardoor de leerling groeit naar zelfstandigheid, leert om verantwoordelijkheid

te nemen voor zijn eigen leerproces en de mogelijkheid krijgt om kennis, vaardigheden en attitudes te construeren.

- De leerkracht past de manier van lesgeven zo veel mogelijk aan op de onderwijsbehoefte van de leerling.
- De leerkracht richt de onderwijssituatie organisatorisch gezien zó in, dat leerlingen in staat worden gesteld om te leren. Kernwoorden zijn: doelmatige instructie, effectieve verwerking en een passende leeromgeving.
- De leerkrachten richten de onderwijssituatie zodanig in dat samenwerking een belangrijke plaats heeft in het onderwijs.

1.2.6 Waarden vanuit de identiteit

De Prins Willem-Alexanderschool is een protestants-christelijke school. Ons denken en handelen komt voort uit het Woord van God (de Bijbel). De christelijke identiteit van onze school komt op verschillende manieren tot uitdrukking. Iedere dag beginnen en sluiten we met gebed. We vertellen, aan de hand van een methode (Startpunt), verhalen uit de Bijbel en zingen verschillende christelijke liederen. We leren de leerlingen psalmen en gezangen aan, die in de kerk gezongen worden. Aan christelijke feestdagen besteden we op verschillende manieren aandacht. Iedere maand is er een gezamenlijke maandopening in de aula. Op deze manier willen we de leerlingen in aanraking brengen met het Evangelie.

1.2.7 Waarden en normen

We beschouwen de werkelijkheid als een geschenk van God. Dat betekent dat we daar op een waardenvolle manier mee om dienen te gaan. We dienen respect te hebben voor de ander, voor de omgeving en voor onszelf. De regels of normen die we op school hanteren, komen daaruit voort. De regels laten zien wat we belangrijk vinden. Het hanteren van regels kan op verschillende manieren. We straffen als het niet anders kan, maar zien veel meer in het belonen van goed gedrag.

1.2.8 Waarden: ontwikkeling en ontplooiing

In de missie staat wat we met ons onderwijs willen bereiken. We willen dat uw kind zich ontwikkelt en ontplooit. We dwingen die ontwikkeling niet af en we laten de ontplooiing niet helemaal van het kind afhangen; er is sprake van een wisselwerking.

1.2.9 Waarden en sociaal bewustzijn

Mensen staan niet op zichzelf. Ze maken deel uit van groepen. Groepen zijn in meerdere opzichten belangrijk: ze kunnen veiligheid bieden en mensen in staat stellen om te leren. Daarom vinden we sociaal bewustzijn van groot belang. We willen op school dit bewustzijn stimuleren en kinderen sociale vaardigheden aanleren. Dat heeft nog een belangrijk ander effect: een goede sociale ontwikkeling zorgt voor de ontplooiing van de talenten van uw kind en van de andere kinderen.

1.3 Prohles en de Prins Willem-Alexanderschool

1.3.2 Koersnotitie Prohles

In maart 2019 heeft de stichting Prohles een koersnotitie vastgesteld, waarin de koers voor de komende vier jaar uiteengezet wordt. De stichting hanteert het adagium 'vertrouwen krijgen en verantwoordelijkheid nemen' en schetst het toekomstbeeld in vier perspectieven.

1.3.3 Prohles en onderwijskwaliteit

Prohles wil dat leerlingen in de toekomst met een 'stevige balans tussen kennis en vaardigheden' van school af gaan. Dat betekent dat er op stichtingsniveau een kerncurriculum voor de kernvakken ontwikkeld zal worden. Bij vaardigheden denkt de stichting bijvoorbeeld aan creatief en zelfsturend zijn, maar ook aan kritisch vermogen en samenwerkingsvaardigheden. Kort gezegd: *'Onze leerlingen leren van lerende professionals, van 'interessante anderen', in bewezen uitdagende, gevarieerde, betekenisvolle en effectieve leeromgevingen.'*

1.3.4 Prohles en ontwikkeling

Bij ontwikkeling denkt de stichting aan twee verschillende aspecten. In de eerste plaats aan de ontwikkeling van talenten. Leerlingen zijn gezegend met talenten; het onderwijs is de plek waar deze talenten tot ontwikkeling kunnen komen. Daarvoor dient de leeromgeving zo ingericht te worden dat de talenten daadwerkelijk tot bloei kunnen komen. Er wordt gesproken over oefenplaatsen, maar ook over het geven van vertrouwen en verantwoordelijkheid.

Prohles verbindt ontwikkeling verder in bredere zin aan de schepping en in engere zin aan de buitenlucht. Leren vindt niet alleen plaats in een klaslokaal, maar ook buiten – in de buitenlucht dus. Dat vereist een goede en verantwoorde verhouding tot de schepping (en dus ook voor de ander, die evenzeer een schepsel is).

1.3.5 Prohles en een netwerk

Vroeger leefde wellicht het idee dat school de plek is waar geleerd wordt, terwijl ouders thuis de opvoeding ter hand nemen. Van dat idee wordt steeds meer afgestapt. Ook thuis wordt geleerd, ook op school wordt opgevoed. Ouders en school zijn daarom partners in de ontwikkeling van leerlingen. Daaromheen staan verschillende instanties die betrokken zijn bij de leerlingen van de school. Het is de inzet van Prohles dat de scholen, ouders en instanties steeds meer gezamenlijk vormgeven aan de ontwikkeling van leerlingen.

1.3.6 Prohles en identiteit

De scholen van de stichting hebben een protestants-christelijke signatuur. Dat houdt onder meer in dat Gods Woord de basis is voor het handelen. Er wordt aandacht besteed aan de christelijke identiteit door het vertellen van verhalen uit de Bijbel en het zingen van christelijke liederen. Tegelijkertijd staan de scholen van de stichting open voor iedere leerling.

1.3.7 Prohles en de Prins Willem-Alexanderschool

De koersnotitie van de stichting Prohles en de visie en missie van de Prins Willem-Alexanderschool sluiten nauw bij elkaar aan. In de onderstaande matrix wordt dat zichtbaar gemaakt.

	Missie	Visie op identiteit	Visie op lesgeven	Visie op leren
Onderwijskwaliteit			X	
Ontwikkeling	X			X
Netwerk				
Identiteit	X	X		

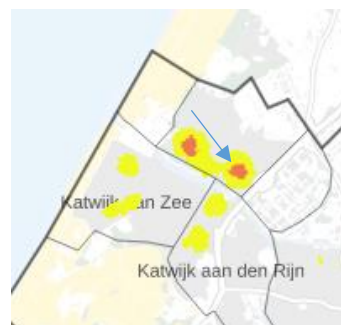
In de visie en missie van de Prins Willem-Alexanderschool komen twee aspecten minder prominent aan de orde dan in de koersnotitie van de stichting. Dat zijn de aspecten 'Onderwijskwaliteit' en 'Netwerk'. Hoewel deze aspecten niet in de visie en missie van de school expliciet genoemd worden, komen ze in de rest van het schoolplan wel aan de orde.

Hoofdstuk 2 Van de Prins Willem-Alexanderschool in 2019...

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de Prins Willem-Alexanderschool in 2019. Vanwege de nauwe relatie tussen ontwikkelingen op schoolniveau en de wijk, begint het hoofdstuk met een beschrijving van de wijk. De ontwikkelingen op wijkniveau hebben invloed op bepaalde schoolontwikkelingen. Zeker op een school als de Prins Willem-Alexanderschool.

2.1 Wijk De Hoornes

De Prins Willem-Alexanderschool staat aan de rand van de Hoornes, één van de wijken uit Katwijk. Kenmerkend voor de wijk waar de school in staat is een diversiteit in woningen (sociale woningbouw en koopwoningen), een diverse populatie (hoog- en laagopgeleiden, autochtoon en allochtoon, Katwijkers en niet-Katwijkers, etc.), en een hoge doorstroom. Daarnaast wordt de wijk aan de overkant van de Hoornes geherstructureerd; flats maken plaats voor appartementen. Die herstructurering heeft gevolgen voor het leerlingenaantal. Verschillende leerlingen van onze school zijn verhuisd naar andere plaatsen. Dat heeft een daling in het leerlingenaantal tot gevolg gehad.

Verder staat de school in een wijk met relatief veel onderwijsachterstanden. Het CBS heeft in het kader van het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid heatmaps per gemeente gemaakt. Het blijkt dat er, zeker in vergelijking met andere kernen in de gemeente Katwijk, relatief veel leerlingen met onderwijsachterstanden zijn in de Hoornes. De Prins Willem-Alexanderschool staat in een van de gebieden die geel-oranje gekleurd is.

2.2 Prins Willem-Alexanderschool – algemeen

2.2.2 Bevoegd gezag

De Prins Willem-Alexanderschool maakt deel uit van de stichting Prohles. De stichting bestaat sinds 1 januari 2018 en heeft veertien locaties waar lesgegeven wordt. Op www.prohles.nl staat informatie over de stichting.

De Prins Willem-Alexanderschool maakt verder deel uit van het samenwerkingsverband Duin- en Bollenstreek. De school geeft gestalte aan de afspraken ten aanzien van Passend Onderwijs, die het samenwerkingsverband opgesteld heeft.

2.2.3 Beschrijving Prins Willem-Alexanderschool

De Prins Willem-Alexanderschool is een dislocatie van de Mr. J.J.L. van der Bruggenschool. Op de Prins Willem-Alexanderschool zitten bij het schrijven van het schoolplan ongeveer 115 leerlingen. Onder meer door ontwikkelingen in de wijk daalt dit leerlingenaantal in het schooljaar 2019-2020 naar ongeveer 100 leerlingen. Op termijn zal het leerlingenaantal, zo is de verwachting, licht aantrekken in verband met de bouw van een aantal appartementen aan de overkant van de Hoorneslaan. Het leerlingenaantal is op een school als de Prins Willem-Alexanderschool met veel onzekerheid omgeven; dit heeft onder meer te maken met ontwikkelingen op wijkniveau (zie paragraaf 2.1).

Op de Prins Willem-Alexanderschool werken ongeveer elf personeelsleden. Er zijn leerkrachten, een intern begeleider en een adjunct-directeur. Er is sprake van een relatief jong team. Daarnaast zijn er vrijwilligers, van wie sommigen werkzaam geweest zijn in het onderwijs, die activiteiten uitvoeren op school.

2.2.4 Typering Prins Willem-Alexanderschool

De Prins Willem-Alexanderschool is een kleine school met korte lijnen. De school wordt gewaardeerd, zowel door leerlingen, ouders als leerkrachten. De meest schooltevredenheidsvragenlijsten geven hoge scores te zien (zie bijlage 5). De ouders hebben veel vertrouwen in de school.

De school is in 2018-2019 begonnen aan een veranderingstraject. Daar waren een aantal aanleidingen voor:

- Het leerlingenaantal slinkt, waardoor de jaargroepen behoorlijk klein werden. Dit heeft onder meer te maken met de herstructurering van de wijk.
- Er zijn grote verschillen tussen leerlingen; in verschillende groepen is er geen sprake van een normaalverdeling.
- In sommige groepen staan de resultaten, gemeten met methode-onafhankelijke toetsen, onder druk. Het gaat hier nadrukkelijk om de tussenresultaten; de eindresultaten zijn de afgelopen jaren goed geweest.
- Het systeem van combinatieklassen was niet de meest efficiënte manier om het onderwijs te organiseren (twee leerkrachten gaven aan relatief kleine groepjes dezelfde instructie)
- Het werd steeds moeilijker om goed te differentiëren in groepen met grote verschillen.

'Prins Willem-Alexanderschool – een school in ontwikkeling, in een wijk in transitie'

Het veranderingstraject had twee doelen:

1. *Het verbeteren van het onderwijs.* Daarmee worden hogere resultaten bedoeld, maar ook onderwijs dat beter afgestemd is op kenmerken van de leerlingen.
2. *Het creëren van een flexibeler onderwijssysteem.* Door de grote wisselingen is het nodig dat de school een onderwijssysteem heeft, dat zich flexibel aanpast aan veranderende omstandigheden. Daarom wil de school het onderwijs meer op bouw-niveau organiseren. Met 'de bouw' worden de kleuterbouw (groepen 1 en 2), de middenbouw (groepen 3 tot en met 5) en de bovenbouw (groepen 6 tot en met 8) bedoeld.

Het team staat achter een veranderingstraject, zeker als het stapsgewijs en gefaseerd ingevoerd wordt.

2.2.5 Kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur

De Prins Willem-Alexanderschool hecht aan kwalitatief goed onderwijs. Dat is onderwijs, waarin kinderen 'leren' en 'ontwikkelen'. Die begrippen overlappen elkaar deels, maar zijn niet hetzelfde. Ten aanzien van het leren gaat het vooral om het opdoen van kennis en vaardigheden; ontwikkelen heeft meer met persoonsvorming te maken. Er is ook nog een ander onderscheid: 'leren' is vaak meetbaar (met andere woorden: kwantitatief) en 'ontwikkelen' is dat veel minder (kwalitatief). *Een school die 'kwaliteit' hoog in het vaandel heeft staan, richt zich op kwalitatieve en kwantitatieve aspecten.*

In deze paragrafen wordt ingegaan op hoe de Prins Willem-Alexanderschool de kwaliteit van onderwijs borgt. Daarin worden verschillende accenten gelegd. In eerste instantie gaat het om de kwaliteitszorg van de school als geheel. De school draagt zorg voor de kwaliteit. Hierin is een grote rol weggelegd voor de directie. De directie bewaakt de kaders die de landelijke overheid, het bestuur of de school hebben gesteld.

Daarnaast is verbetering van de kwaliteit een opdracht van iedere leerkracht afzonderlijk. In dit verband kan beter van een kwaliteitscultuur worden gesproken. Het gaat hier om geschreven en ongeschreven gedragsregels, die de kwaliteit dienen te verhogen.

2.2.5.2 Kwaliteitszorg

De Prins Willem-Alexanderschool werkt op verschillende manieren aan de kwaliteit van onderwijs. De verschillende manieren of aspecten staan hieronder vermeld.

Gesprekscyclus

- Op de Prins Willem-Alexanderschool wordt de volgende gesprekscyclus gehanteerd:
 - Ieder jaar vindt er een gesprek plaats tussen directie en leerkrachten over het POP en de werkverdeling.
 - Eens in de drie jaar vindt er een functioneringsgesprek plaats. Het verslag van dat gesprek wordt opgenomen in het dossier van de leerkrachten.
 - Eens in de drie jaar vindt er een beoordelingsgesprek plaats, waarbij de directie het functioneren in brede zin van de leerkracht beoordeelt.

WMK-PO

- De PWA-school gebruikt kwaliteitskaarten van WMK-PO, met behulp waarvan de kwaliteit van een school in kaart gebracht wordt.
- De resultaten op de verschillende vragenlijsten worden besproken in een teamvergadering. Meestal is dat de halfjaarlijkse evaluatie. Tijdens de evaluatie worden er conclusies getrokken worden naar aanleiding van de resultaten en kan er een plan van aanpak opgesteld worden.

Observaties

- Op de Prins Willem-Alexanderschool worden leerkrachten geobserveerd. Tijdens de observaties wordt speciaal gelet op de schoolafspraken of afspraken die in het kader van de schoolontwikkeling zijn gemaakt. De observaties dienen enerzijds de borging van afspraken te bewerkstelligen en anderzijds zijn ze bedoeld om de professionalisering van de leerkrachten te verhogen.
- Er kunnen ook observaties verricht worden om bepaalde resultaten in context te plaatsen – dan wordt er gekeken naar mogelijke verklaringen voor de resultaten.
- De observaties worden verricht door de directeur en de intern begeleider. De observaties zijn in principe kortdurend en onaangekondigd. De observaties worden nabesproken. Er worden één of twee aspecten besproken.
- Afhankelijk van het type observatie (is het een thema-onderzoek in het kader van de resultaten of zijn het reguliere observaties) wordt er een verslag opgesteld.

Resultaten

- De Prins Willem-Alexanderschool gebruikt gegevens van de verschillende methode-onafhankelijke toetsen om de kwaliteit van het onderwijs te volgen.
- De intern begeleider en de adjunct-directeur analyseren de gegevens op een aantal methode-onafhankelijke toetsen (in ieder geval voor technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen) en geven een presentatie in het team over de resultaten. Meestal gebeurt dit tijdens de halfjaarlijkse- en eindevaluatie.
- In de eindevaluatie worden ook de eindresultaten ten aanzien van de ‘Nederlandse taal’ en ‘Rekenen en Wiskunde’ betrokken, conform indicator OR1.2 en OR1.3. Afhankelijk van de analyse wordt een verbeterplan opgesteld om resultaten op de beide gebieden te verhogen.

2.2.5.3 Kwaliteitscultuur

De school hecht aan het bevorderen van de kwaliteit van het onderwijs. De leerkrachten worden gestimuleerd om hun eigen kwaliteit te verhogen. Daarnaast werkt zeggenschap bevorderend voor de kwaliteit van het onderwijs. Op de Prins Willem-Alexanderschool krijgen leerkrachten een belangrijke rol in de inrichting van de schoolontwikkeling.

Idealiter lopen schoolontwikkeling, teamontwikkeling en de persoonlijke ontwikkeling synchroon. Dat is ook het streven van de Prins Willem-Alexanderschool.

Teamontwikkeling
De school is in ontwikkeling. Van een school die denkt vanuit jaarklassen en methoden wordt er toegewerkt naar een school die meer aan wil sluiten bij de verschillen van leerlingen; die meer werkt vanuit de doelen; die leerlingen meer eigenaar maakt van hun eigen leerproces ¹ .
Bouwontwikkeling
In het schooljaar 2018-2019 is de Prins Willem-Alexanderschool begonnen met het werken in zogenaamde bouwen. Er zijn bouwen voor de groepen 1 en 2, de groepen 3 tot en met 5 en de groepen 6 tot en met 8. De leerkrachten van de verschillende bouwen zijn in belangrijke mate verantwoordelijk voor de inrichting van het onderwijs in die bouw. Zij kunnen en moeten het onderwijs in hun bouw zelf vormgeven, binnen de algemene kaders die op schoolniveau zijn afgesproken. Daarbij wordt de samenhang tussen de bouwen niet uit het oog verloren. Vanaf het schooljaar 2019-2020 zijn er speciale schoolplanvergaderingen, waarin de bouwen met elkaar nadenken over het onderwijs.
Persoonlijke ontwikkeling
Iedere leerkracht wordt gestimuleerd zich te professionaliseren. Nadat het werkverdelingsplan is goedgekeurd, gaat de directie in gesprek met iedere individuele leerkracht over de taken voor het volgende jaar. Tijdens dat gesprek komen ook de professionaliseringwensen voor het komende schooljaar ter sprake. De persoonlijke ontwikkeling wordt vastgelegd in een zogenaamde POP. De leerkracht is verantwoordelijk voor de eigen POP.

2.3 Prins Willem-Alexanderschool – werken in de groep

Het hart van het onderwijs ligt in de groep. Dat is de plek waar leerlingen leerkrachten ontmoeten. Dat is de plek waar leerlingen kennis opdoen en vaardigheden (aan-)leren. Waar ze met andere kinderen in contact komen. In de volgende paragrafen wordt uit de doeken gedaan hoe het werken in de groepen vorm krijgt. Daarbij komen eerst het pedagogisch klimaat en het didactisch handelen van de leerkrachten aan bod. Dat zijn belangrijke voorwaarden om tot leren te komen. Daarna komen andere facetten aan de orde.

2.3.2 Pedagogisch klimaat

Leerlingen ontwikkelen zich optimaal naar hun mogelijkheden als ze in een veilige omgeving opgroeien. De leerkracht creëert zo'n omgeving in de klas. In de eerste plaats door hart te hebben voor de leerlingen en door leerlingen te 'zien'. De leerkrachten hebben verder hoge verwachtingen van kinderen: ze zien vooral de kansen van ieder kind. Veiligheid heeft vanzelfsprekend ook met het handelen van de leerkracht te maken: de leerkrachten handelen ordelijk, gestructureerd en consequent. Er zijn regels afgesproken over hoe leerkrachten de klassensituatie vormgeven.

2.3.3 Didactisch handelen²

Het onderwijs op de Prins Willem-Alexanderschool wordt gegeven om de kwaliteiten en talenten van leerlingen zoveel mogelijk tot bloei te laten komen. Deze talenten zijn zeer divers; het is daarom de taak van de leerkracht om zicht te hebben op iedere leerling afzonderlijk. Zonder dit zicht kan de leerkracht de leerling niet goed verder helpen zich te ontwikkelen. Een goed zicht op de leerling stelt de leerkracht ook in staat om doelgericht te handelen. Verder biedt het de leerkracht de mogelijkheid om adaptief onderwijs te bieden (waarbinnen gedifferentieerd wordt op tempo, niveau en aanbod) én om voldoende uitdaging te bieden aan de leerlingen. Dit vraagt om een andere inrichting van het onderwijs en dus ook van een andere rol van de leerkracht. Hieronder staan de kenmerken van leerkrachten binnen dit systeem.

Doelgericht

- De leerkracht werkt doelgericht aan de ontwikkeling van leerlingen. Daarbij baseert de leerkracht zich op kwantitatieve en kwalitatieve gegevens en stelt op basis daarvan een plan voor leerlingen op.
- De leerkracht werkt doelgericht aan de beheersing van vaardigheden en kennis. Dit vereist dat de leerkracht steeds meer loskomt van de methode en meer vanuit leerdoelen lesgeeft.

¹ In dit schoolplan wordt niet specifiek ingegaan op 21st Century Skills. Deze vaardigheden maken deel uit van het totale onderwijspakket en zijn geen afzonderlijke set vaardigheden.

² Wie de ontwikkelingen in onderwijsland volgt, ziet een tweedeling tussen onderwijskundigen die evidence-based onderwijs voorstaan en pedagogen die benadrukken dat het in het onderwijs gaat over waarden. Voor de Prins Willem-Alexanderschool is er geen scherp onderscheid tussen de beide benaderingen.

- De leerkracht geeft instructie – de instructie is gericht op het beheersen van een bepaald doel.

Directief en gepersonaliseerd

- De Prins Willem-Alexanderschool staat een mix tussen directief onderwijs en gepersonaliseerd leren voor. De leerkracht geeft instructie aan subgroepen, maar werkt tegelijkertijd aan de doelen van leerlingen. Dat gebeurt door het inrichten van instructieblokken, waar leerlingen bij aan kunnen schuiven. Soms bepaalt de leerkracht dat de leerling aan moet schuiven.
- De leerkracht kiest bewust voor een bepaalde stijl (directief of gepersonaliseerd), afhankelijk van bijvoorbeeld het vak en leeftijdsgroep.
- Dit vereist van de leerkracht dat zij of hij over verschillende vaardigheden bezit, die ingezet kunnen worden wanneer de onderwijssituatie (lees: het leren van de leerlingen) daarom vraagt. Naast een breed handelingsrepertoire vereist dit inzicht en een reflectief vermogen van de leerkracht.

Betekenisvol leren

- De leerkracht zorgt voor een betekenisvolle leeromgeving.

2.3.4 Aanbod

De Prins Willem-Alexanderschool wil dat leerlingen zich op verschillende gebieden ontwikkelen. Er dient een breed aanbod te zijn. De school maakt bij de meeste vakken gebruik van methoden. De methoden voldoen aan de kerndoelen en zorgen voor een evenwichtige spreiding van kennis en vaardigheden over de verschillende leerjaren. De Prins Willem-Alexanderschool maakt gebruik van de volgende methoden:

Rekenen	Parnassys leerlijnen (groep 1 / 2) Kleuteruniversiteit (groep 1 / 2) Wiswijs (groep 3 / 8) Snappet (groep 4 / 8) Met Sprongen Vooruit (groep 1 / 8)
Taal en spelling	Parnassys leerlijnen groep 1 en 2 Kleuteruniversiteit (groep 1 en 2) Logo 3000 (groep 1 en 2) Veilig Leren Lezen Kim-versie (groep 3) Taalverhaal.nu (groep 4 / 8) Snappet (groep 4 / 8)
Lezen	Nieuwsbegrip XL (groep 4 / 8) Bibliotheek op School Estafette Vloeiend en Vlot (groep 3 / 5)
Engels	Take it Easy
Schrijven	Pennestreken
Biologie Geschiedenis Aardrijkskunde	Natuurzaken Tijdzaken Wereldzaken
Verkeer	School op Seef Wijzer door het verkeer
Godsdienst	Startpunt
Seksualiteit en relaties	Kriebels in je buik

Sociaal-emotionele ontwikkeling	Kanjertraining
Muziek	Moet je doen Vijf lessen Muziekschool

Voor het vak 'Burgerschap' is er geen methode. Wel wordt er op de volgende manieren aandacht aan besteed:

- Tijdens de lessen van de Kanjertraining wordt er aandacht besteed aan identiteitsvorming, geestelijke stromingen.
- De lessen in het kader van het thema 'Seksualiteit en relaties' behandelen verschillen tussen mensen (specifiek gericht op hun seksuele identiteit).
- In de bovenbouw wordt er rond Prinsjesdag gewerkt met het lespakket 'De Derde Kamer' - hierin gaat het voornamelijk over de democratische rechtstaat.
- De groepen 6 tot en met 8 maken de lessen 'Burgerschap' uit Snappet.

De Prins Willem-Alexanderschool heeft relatief veel leerlingen met taalachterstanden. Ten aanzien van het aanbod betekent dit:

- De school gaat werken met het Woordenschatprogramma LOGO 3000.
- De school heeft de beschikking over een Bibliotheek Op School (BOS).
- Nieuwsbegrip XL wordt op niveau (klassendoorbekend) gegeven.
- De school loopt tegen de beperkingen van de methode aan (de methode staat ver af van de leefwereld van leerlingen). Daarom bezint de school zich op de invulling van het taalonderwijs (zie de planning).

De Prins Willem-Alexanderschool wil loskomen van de methode of de methode flexibel willen inzetten om doelen te bereiken. Daarbij is het wel zaak om alle kerndoelen aan bod te laten komen. Bij het bepalen van het onderwijsaanbod wordt ook gekeken naar de kerndoelen. Daarnaast is het aanbod erop gericht dat leerlingen aan het einde van groep 8 voldoende beheersen. Er wordt gestreefd naar de beheersing van referentieniveau 1S.

2.3.5 Zicht op ontwikkeling

De Prins Willem-Alexanderschool is de plek waar leerlingen tot ontwikkeling komen. 'Ontwikkeling' is een breed begrip. De school denkt daarbij aan persoonsvorming, de cognitieve ontwikkeling en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Soms kan de ontwikkeling gemeten worden, soms niet. Op de achtergrond speelt de discussie over formatief versus summatief toetsen. De school toetst voornamelijk summatief, maar wil steeds meer formatief toetsen.

Zo houdt de Prins Willem-Alexanderschool zicht op de ontwikkeling:

- De school gebruikt leerlingvolgsystemen om kennis en vaardigheden te meten. Dit zijn de 'Leerlijnen van Parnassys' voor de groepen 1 en 2 en het CITO-leerlingvolgsysteem voor de groepen 3 tot 8. De school maakt daarnaast gebruik van het leerlingvolgsysteem van Snappet.
- De school neemt methode-gebonden toetsen af die bij verschillende methoden horen. Voor rekenen wordt in bepaalde groepen doelmatig gewerkt – daar bestaat de toetsing uit het beheersen van een doel.
- Op basis van toetsgegevens (en overige gegevens) wordt het aanbod en aanpak voor een bepaalde groep geformuleerd.
- De ontwikkeling van leerlingen wordt door leerkrachten geëvalueerd; op basis van de evaluatie wordt het aanbod of de aanpak aangepast.
- In een groepsbespreking, waar directie, interne begeleiding en leerkrachten aanwezig zijn wordt de ontwikkeling van de groep in de gaten gehouden voor verschillende vakken.

- In teamverband worden de hoofdlijnen van de resultaten besproken. Belangrijke ontwikkelpunten op schoolniveau worden meegenomen naar het jaarplan.

Het zicht op ontwikkeling is onlosmakelijk verweven met het handelingsgericht werken. Op het niveau van het samenwerkingsverband zijn er afspraken gemaakt over handelingsgericht werken in de scholen en de invulling van de basisondersteuning.

2.3.6 Actieve en zelfstandige houding leerlingen

Op de Prins Willem-Alexanderschool vinden we het belangrijk dat leerlingen een actieve en zelfstandige houding hebben. Het is van belang dat de leerkracht bij het lesgeven het handelen en denken (metacognitieve vaardigheden) van de leerlingen stimuleert en hen ook de ruimte geeft die zij nodig hebben om te kunnen leren. Doelmatig plannen is een belangrijke vaardigheid die hierbij nodig is. De school is zich ervan bewust dat dit een andere invulling van het onderwijs vergt. Het huidige onderwijs creëert onbedoeld soms een passieve houding bij leerlingen. Eigen leerdoelen krijgen een grotere rol krijgen in ons onderwijs, zonder daarbij in individueel onderwijs te vervallen. Het werken met weektaken, dat in de afgelopen jaren vorm heeft gekregen, was een eerste stap in de goede richting. Daar borduren we op voort.

2.3.7 Veiligheid

Het is belangrijk dat leerlingen zich veilig voelen op school. De school geeft lessen van de Kanjertraining om leerlingen zich veilig te laten voelen. De sociale veiligheid wordt gemonitord met de SCOL. De stichting Prohles heeft de GGD Holland Midden ingeschakeld om alle aspecten rond de veiligheid in kaart te brengen en vervolgens per school een plan van aanpak op te stellen. Dat gebeurt volgend schooljaar.

Hoofdstuk 3 Intermezzo

Wanneer je over vier jaar het schoolplein van de Prins Willem-Alexanderschool betreedt, dan valt meteen op dat daar oudere leerlingen lijken te lopen. Tussen de leerlingen uit groep 3 lopen pubers van een jaar of dertien. Ze zitten ook op de Prins Willem-Alexanderschool.

Loop je door één van de deuren aan de kant van het grote schoolplein de school binnen, de bel is net gegaan, dan zie je een aantal leerlingen zitten. Ze hebben zojuist hun werk uit de klas gepakt en zijn aan de slag gegaan. Wanneer je hen vraagt wat ze precies aan het doen zijn, dan kunnen ze dat haarfijn uitleggen. Ze kennen hun eigen leerdoelen – ze hebben ze namelijk in overleg met de leerkracht opgesteld – en weten dus ook wat ze moeten leren.

Na een kwartier volgt er een klassikale dagopening, waarin de leerkracht een Bijbelverhaal vertelt en er samen gezongen wordt. Dan begint een leerkracht aan de instructie. Tijdens die instructie staat niet de methode centraal, maar een leerdoel. Er zitten leerlingen van verschillende leeftijden in de klas, omdat zij allemaal aan dat leerdoel moeten werken. De overige leerlingen zijn individueel of in groepjes bezig met hun eigen leerdoelen; een tweede leerkracht helpt hen daarbij. Een aantal van hen zijn op de gang aan het werk, anderen zitten in de klas. Zo gaat het de hele morgen door. Je merkt na de pauze ineens dat de instructiegroepen voor rekenen verschillen van die van taal. Blijkbaar hebben leerlingen verschillende instructiebehoeften.

Kom je 's middags de school binnen, dan heb je een grote kans dat de leerlingen met een thema bezig zijn. Ze krijgen namelijk niet meer afzonderlijk aardrijkskunde, geschiedenis en biologie aangeboden, maar een thema waarin al die 'vakgebieden' aan de orde komen. Er wordt thematisch, projectmatig gewerkt. Er wordt meer met de handen gewerkt dan in 2019. Er zijn workshops, waarin een vaardigheid (denk aan drama) centraal staat. Middags wordt toegepast wat 's ochtends geleerd is. En wat 's middags gedaan wordt, heeft effect op wat de leerlingen 's morgens leren.

Je kunt 's morgens ook besluiten om de deur bij de kleuteringang te nemen. Daar is de scheiding tussen de ochtend en de middag minder scherp. Er wordt veel gespeeld, dat zie je meteen. Er wordt gebouwd, geknutseld, gepuzzeld. Wat wel hetzelfde is: leerlingen van verschillende leeftijden zitten door elkaar heen. Het valt je op dat je dat er blijkbaar veel aandacht is voor taal. Er wordt veel gepraat in de klas, veel voorgelezen.

Om half vier is het genoeg geweest, denk je. De leerlingen gaan naar huis. Jij dus ook. Je stapt naar buiten en ziet daar iemand het plein oplopen. Het is iemand met muziekinstrumenten in de hand. Hij of zij is van de muziekschool. Leerlingen kunnen onder zijn of haar leiding muziek leren spelen. Was je een andere dag gekomen, dan had je iemand van DC Dance zien komen of van het Welzijnswartier. Iedere dag is er na schooltijd wel wat te doen op school of op het plein naast de school.

Voor je naar huis gaat, loop je nog een rondje om de school. Waar vroeger een grasveld lag, staat nu een kas. Daar worden gewassen verbouwd. Je ziet er kinderen lopen die verantwoordelijk zijn voor de gewassen. Je beseft dat leren niet alleen betekent dat je in de klas over boeken gebogen zit; in de kas krijgt leren betekenis. Leren is heel concreet. En heeft alles met de omringende werkelijkheid te maken. Even zou je willen dat je weer naar de basisschool zou mogen gaan.

In het intermezzo is de gewenste school in 2023 beschreven. Om de gewenste situatie in 2023 te bereiken, moeten er in de komende jaren de nodige stappen gezet worden. In dit hoofdstuk worden de verschillen stappen in een soort verhaal beschreven. In een verhaal kan namelijk meer samenhang aangebracht worden, een planning is wat opsommerig. Een gedetailleerde planning per jaar staat in de bijlagen onder 3. In de planning wordt per jaar aangegeven wat er op school-, team- en groepsniveau op het programma staat.

4.1 2019-2020

Het eerste jaar van het werken in bouwen is achter de rug. Het is duidelijk geworden dat het werken in bouwen andere, specifieke didactische vaardigheden vergt. Dat kwam naar voren uit de observaties die Frank Coert van Onderwijs Advies heeft uitgevoerd en de nagesprekken die daaruit volgden. Het werd duidelijk uit het bezoek van de kwaliteitsmedewerker van Prohles. Dat wordt dan ook het speerpunt voor het komende jaar: het inoefenen van didactische en pedagogische vaardigheden die horen bij een andere manier van werken. De school schakelt daar hulp van Onderwijs Advies bij in.

Ondertussen wordt er in bouwen gewerkt. De leerlingen zitten nog wel in groepen, maar doen steeds meer op het niveau van de bouw. Bij de inrichting van het onderwijs borduren de leerkrachten voort op de verworvenheden van het eerste jaar. Meer dan in het schooljaar 2019-2020 zal er gezamenlijk overleg gevoerd worden over de invulling, omdat anders het gevaar bestaat dat er losse eilandjes ontstaan. Er komen speciale 'schoolplan-vergaderingen', waarin de doorgaande lijn geborgd wordt. Zo zorgen we dat leerlingen ook over de bouwen heen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken.

Toch heeft iedere bouw iets specifiek. In de kleuterbouw gaat het om 'spelen en oriënteren'. Jonge leerlingen leren vooral door te spelen. Ook worden er nieuwe werelden ontsloten. In de middenbouw staan het 'oriënteren en automatiseren' centraal; leerlingen in groep 3 komen nu echt in aanraking met lezen en geformaliseerd rekenen. Vanuit de oriëntatie op cijfers en letters is het de bedoeling dat ze lees- en rekenvaardigheden aan het einde van groep 5 geautomatiseerd hebben. Die vaardigheden hebben ze nodig in de bovenbouw. Daar eenmaal aangekomen, blijft het automatiseren van vaardigheden van belang. Er is namelijk onderhoud nodig. Maar het is ook belangrijk dat leerlingen steeds meer kennis en informatie gaan integreren. Daarom zijn de twee kernwoorden 'automatiseren en integreren'.

Wanneer het onderwijs anders ingericht wordt, dan zijn er ook nieuwe manieren en wellicht nieuwe inhouden nodig. Er wordt in dit schooljaar door een werkgroep nagedacht over de invulling van het rekenonderwijs en het zaakvakonderwijs. Hoe gaan we dat vormgeven in de toekomst? Ten aanzien van het rekenonderwijs loopt de school steeds meer tegen de beperkingen van de huidige methode aan en is er een wens om een andere methode te vinden. Het zaakvakonderwijs zou, zo is het idee, meer geïntegreerd moeten worden. De leerlingen van onze school leggen de lijntjes niet tussen leerstof. Spelling staat los van taal; aardrijkskunde heeft weinig met rekenen te maken. Dat willen we doorbreken.

De school denkt ook na over de rapportage in de breedste zin van het woord. Het huidige rapport is aan vervanging toe. De school kan namelijk geen gebruik maken van Esis. Dit is de ideale gelegenheid om zich te bezinnen op de vorm en inhoud van de rapportage. Maar onherroepelijk komen er dan ook vragen naar boven over hoe we met cijfers omgaan; of er niet meer leerdoelen gewerkt zou moeten worden (kortom, de vraag is hoe we van summatief formatief gaan toetsen). Er ligt halverwege het jaar een voorstel voor alles wat met rapportage te maken heeft. Daarin zal de rol van de leerlingen ook meegenomen worden. Tegelijkertijd komt er een nieuw groepsplan of groepsoverzicht.

Gebeurt er dan ook nog iets specifiek op het gebied van de bouw? Ja. De kleuterleerkrachten zijn begonnen met LOGO 3000 – een woordenschatprogramma, dat in samenwerking met de gemeente Katwijk en een aantal andere scholen in Katwijk is aangeschaft. Dit is gebeurd in het kader van het VVE-beleid. De kleuterleerkrachten gaan verder de ontwikkeling van leerlingen in kaart brengen met de 'Leerlijnen van Parnassys'.

Dit zijn de ontwikkelingen op schoolniveau. Maar ook op bovenschools niveau zijn er de nodige ontwikkelingen. De invulling van de directie-taken verandert, mede door de vacature die op de Mr. J.J.L. van der Bruggenschool

is ontstaan. Er komt waarschijnlijk een meerhoofdige directie voor beide scholen. Bij de invulling van de directie wordt gestreefd naar een evenredige vertegenwoordiging van vrouwen; ook bij toekomstige vacatures zal daar nadrukkelijk oog voor zijn. Er komt een bovenschools zorgteam voor beide scholen, waar de intern begeleiders deel van uitmaken. De Mr. J.J.L. van der Bruggenschool en de Prins Willem-Alexanderschool gaan intensiever samenwerken.

Daarnaast nemen de directie en de intern begeleider van de school deel aan een werkgroep die '10-14 onderwijs' in Katwijk moet realiseren. Ze bereiden de inrichting van dit type onderwijs voor. Waarschijnlijk zal de Prins Willem-Alexanderschool in 2020-2021 een groep met leerlingen van 10 tot 14 jaar huisvesten. De klas maakt geen deel uit van de Prins Willem-Alexanderschool.

4.2 2020-2021

In het schooljaar 2019-2020 zijn er verschillende ontwikkelingen in gang gezet. Het werken in bouwen is uitgebreid. Voor de leerlingen vervagen de oude jaargroepen steeds meer. Ouders zijn steeds meer gewend aan de nieuwe structuur. Er is flexibiliteit in het onderwijs. Er wordt steeds beter en meer adaptief gewerkt. De toetscultuur is niet meer hetzelfde. Groei gaat nu vooral over leerdoelen. Kinderen hebben een grote inbreng in hun eigen leerproces. Leerkrachten weten beter hoe ze kinderen eigenaar maken van hun eigen leerproces, zonder het leerproces helemaal aan het kind over te laten.

De werkgroepen voor rekenen en het projectmatig (zaakvak-)onderwijs hebben in het vorige schooljaar een voorstel gedaan voor rekenen en projectmatig (zaakvak-)onderwijs. Deze voorstellen worden in dit schooljaar, indien mogelijk, geïmplementeerd. Dat hangt onder meer af van het kostenplaatje en andere factoren. Wanneer we tot de conclusie zijn gekomen dat het traject ten aanzien van de leerkrachtvaardigheden doorgezet moet worden, dan gebeurt dat ook.

Het is dan goed om het taalonderwijs onder de loep te nemen. De Prins Willem-Alexanderschool staat in een wijk met veel onderwijsachterstanden (zie de heatmap van het CBS) en dat is vooral merkbaar in het taalniveau van de leerlingen. Taal, lezen, spelling: de leerlingen komen met een achterstand op school. De school denkt na over hoe het taalonderwijs vormgegeven moet worden.

Doorgaande leerlijnen worden steeds belangrijker. In de voorziening voor 10-14 onderwijs worden leerlijnen van het primair en voortgezet onderwijs gecombineerd. Deze voorziening functioneert nu helemaal zoals de werkgroep voor ogen had. Dan wordt het tijd om doorgaande leerlijnen met de voorschoolse voorzieningen te realiseren. Daar wordt dit jaar voor benut.

De meerhoofdige directie en het bovenschoolse zorgteam functioneren nu ongeveer een jaar. Het is duidelijk geworden welke aspecten nog verbeterd moeten worden. Waarschijnlijk moeten taken nog meer op elkaar afgestemd worden. Daar wordt dit schooljaar voor gebruikt.

4.3 2021-2022

Het derde schooljaar van het schoolplan. Voor de school fungeert dit schooljaar als een soort sabbatsjaar. In de Bijbel is het sabbatsjaar het jaar waarop Israëlieten hun land braak moeten laten liggen. Voor de Prins Willem-Alexanderschool is het derde jaar van het schoolplan bedoeld als een soort pas op de plaats: grote, nieuwe ontwikkelingen worden niet in gang gezet. Ontwikkelingen uit voorgaande jaren lopen wel door. Kleine ontwikkelpunten worden overigens wel geïnitieerd. De metafoor van het sabbatsjaar gaat niet helemaal op. Het onderwijs ligt niet braak. Er wordt hard gewerkt. Door kinderen en door leerkrachten. Alleen niet meer aan een helemaal voorgeschreven curriculum. En niet altijd meer in hetzelfde lokaal.

4.4 2022-2023

Het schoolplan loopt ten einde. De school is niet meer hetzelfde als vier jaar geleden. Leerkrachten hebben niet meer een ochtend lang dezelfde kinderen onder hun hoede. Er is verkeer tussen de lokalen. Leerlingen benoemen hun eigen leerdoelen en werken daar actief aan. Daar hebben ze zelf een rol in.

De school maakt de balans op. Heeft het schoolplan gebracht wat we ervan verwacht hebben? Wat liep er spaak? Welke ontwikkelingen kosten meer tijd dan vooraf gedacht? En waar zijn we in de afgelopen vier jaar tegenaan gelopen? Nadat de balans opgemaakt is, maakt de school een nieuw schoolplan. Wellicht is de integratie van de Mr. J.J.L. van der Bruggenschool en de Prins Willem-Alexanderschool wel zo ver gevorderd, dat er nog maar één schoolplan opgesteld wordt. Dat is afhankelijk van de ontwikkelingen in de voorgaande jaren. De school is ondertussen veranderd. Het ideaalbeeld van het intermezzo is steeds dichterbij gekomen.

Hoofdstuk 5 Vaststelling

Directie

Plaats	Katwijk
Datum	
Naam	
Functie	Directeur
Handtekening	

Medezeggenschap

Plaats	Katwijk
Datum	
Naam	
Functie	Voorzitter Medezeggenschapsraad
Handtekening	

Bevoegd gezag

Plaats	Katwijk
Datum	
Naam	Dhr. R. Venema
Functie	Directeur - bestuurder
Handtekening	

Bijlagen

1. Schoolondersteuningsprofiel

Schoolondersteuningsprofiel van Prins Willem-Alexanderschool

Visie-onderwijsconcept	Ambitie & Schoolontwikkeling
De missie van de Prins Willem-Alexanderschool is de volgende: 'De Prins Willem-Alexanderschool is een protestants-christelijke, open, toegankelijke basisschool waar kennisoverdracht, verantwoordelijkheid, constructie en zelfontplooiing centraal staan en waar gestreefd wordt naar een veilige en uitdagende leeromgeving om de leerlingen er op voor te bereiden hun plek binnen de maatschappij in te nemen'. De Prins Willem-Alexanderschool is van mening dat de inrichting van het onderwijs moet passen bij deze missie. Binnen het traditionele leerstofjaarklassensysteem is dat lastig, zeker gezien de grote verschillen tussen leerlingen en de grootte van jaargroepen. Daarom wil de Prins Willem-Alexanderschool steeds meer in zogenaamde bouwen gaan werken. Het grote voordeel van het werken in bouwen is dat de school daardoor beter in staat is om leerlingen een ononderbroken ontwikkeling door te laten maken. Daar is onderwijs voor bedoeld. Het werken in bouwen (waar een aantal leerkrachten voor verantwoordelijk zijn) zorgt voor een flexibeler structuur. In het nieuwe schoolplan (looptijd 2019-2023) wordt dieper ingegaan op het concept.	De Prins Willem-Alexanderschool wil een afspiegeling van de wijk zijn. In die wijk wonen leerlingen met verschillende culturele achtergronden, met verschillende cognitieve mogelijkheden. Er is diversiteit in sociaaleconomische status. Voor alle kinderen uit de wijk wil de Prins Willem-Alexanderschool de school zijn waar ze zich ontwikkelen en goed voorbereid de toekomst tegemoet gaan. Dit vraagt om een school waar de verschillen tussen leerlingen betekenis hebben voor het onderwijsaanbod (instructie, aanbod, tijd), maar waar tegelijkertijd groepen belangrijk zijn. Ondanks verschillen (of misschien dankzij verschillen) leven kinderen samen en moeten ze samen de samenleving van morgen gestalten geven. Dit vraagt ook om samenwerking tussen de leerkrachten. Leerlingen zijn een gezamenlijke zorg; we moeten met elkaar als team leerlingen bieden wat ze nodig hebben. Door meer te werken in de bouwen, gebeurt dat ook. In de toekomst willen we dit uitbouwen. Kortom: we willen leerlingen op onze school bieden wat ze nodig hebben (en als wij dat niet kunnen bieden, dan gaan we op zoek naar een passende oplossing). De schoolontwikkeling staat ten dienste daarvan. Hieronder staat de schoolontwikkeling in een aantal punten omschreven: 1. Er wordt een onderwijsaanbod per bouw ontwikkeld. 2. Leerlingen worden soms heterogeen, soms homogeen ingedeeld in groepen. 3. Er wordt gewerkt vanuit leerdoelen. 4. Het eigenaarschap van leerlingen wordt vergroot. 5. Projectmatig en betekenisvol leren wordt uitgebreid. In het schoolplan 2019-2023 wordt het onderwijsconcept verder uitgewerkt.

Basis-ondersteuning	Interne expertise	Ondersteuningsaanbod:
De basisondersteuning bestaat uit de basiskwaliteit en aanvullende ondersteuning, en gaat uit van de ondersteuningsbehoefte van alle kinderen. De ondersteuning betreft de inrichting, borging en ontwikkeling van de ondersteuningsstructuur op school in alle facetten: een basisarrangement van de inspectie, handelingsgericht werken in de groep en in de school, planmatig werken aan resultaten, het onderhouden van een sterk ondersteuningsnetwerk in en om de school en het 'kennen en kunnen' van de route van signaleren naar verwijzen. Scholen zetten voor dit deel de middelen in van het samenwerkingsverband en kunnen naast de interne begeleider gebruik maken van routebegeleiding en onderwijspecialisten. (memo basisondersteuning, swv D&B van mei 2018)	Personeel: ☒ Intern begeleider ☐ Onderwijsassistent ☐ Dyslexiespecialist ☐ Specialist dyscalculie ☒ Gedragsspecialist ☐ Orthopedagoog/Psycholoog ☐ Logopedist ☒ (Motorisch) R.T. ☐ Specialist HB ☐ Maatschappelijk werker ☐ Aandachtsfunctionaris ☐ Kindermishandeling ☒ Rekencoördinator ☒ Vertrouwenspersoon ☐ .. ☐ ..	☒ Gedrag ☒ ASS ☒ Orthodidactische ondersteuning ☒ Soc. Emotionele ondersteuning ☒ Dyslexie ☒ Dyscalculie ☒ Hoogbegaafdheid ☒ TOS ☒ Nieuwkomers / NT2 ☒ Kanjertraining ☐ .. ☐ .. ☐ .. ☐ .. ☐ .. ☐ ..

Pagina-einde

Aanvullende ondersteuning en arrangementen	Externe deskundigheid & ketenpartners	
Het aanbod voor leerlingen komt in een groepsplan terecht. Voor leerlingen die veel extra hulp en begeleiding nodig hebben, komt een ondersteuningsteam bijeen (we vatten het begrip 'ondersteuningsteam' breed op – het is overleg met betrokkenen over een leerling die veel extra ondersteuning nodig hebben). Tijdens dat overleg worden de onderwijsbehoeften geïnventariseerd en een plan van aanpak opgesteld. Dit plan van aanpak staat in een groeidocument of in een ontwikkelingsperspectief. Er is dan een arrangement opgesteld. Uitgangspunt bij de extra ondersteuning is de vraag: wat heeft deze leerling nodig en kunnen wij dat onderwijsaanbod realiseren? In dit ondersteuningsprofiel legt de school zich niet vast op de invulling van de ondersteuning, want dat kan heel verschillend zijn. Dit vereist maatwerk. Ketenpartners en externe deskundigen spelen een belangrijke rol bij het realiseren van passend onderwijs. Wanneer daar aanleiding toe is, worden zij uitgenodigd om betrokken te zijn bij een leerling.	☒ Onderwijsondersteuner ☒ Onderwijsspecialist ☒ JGT ☒ Maatschappelijk werker ☐ Gedragdeskundige ☒ GGZ ☒ Jeugdarts/Jeugdverpleegk ☒ Fysiotherapie ☒ Logopedist ☒ Dyslexiespecialist ☐ Specialist dyscalculie ☒ Orthopedagoog/Psycholoog ☒ Kinderoefentherapeut ☒ Auris ☐ .. ☐ ..	☒ Logopedie ☒ Sova training ☒ KWIK ☒ Koele kikkertraining ☒ Weerbaarheidstraining ☒ Brusjes-groep ☐ Dappere Dino training ☐ Grip op de groep ☐ Veiligheid ☒ .. ☐ .. ☐ .. ☐ .. ☐ .. ☐ ..

Grenzen

Wanneer de school niet kan bieden wat een leerling nodig heeft, dan gaat de school in gesprek met alle betrokkenen. De mogelijkheden van de Prins Willem-Alexanderschool zijn niet onbeperkt. De grenzen van de school kunnen samenhangen met de volgende aspecten:

- Leerstofaanbod;
- Ontwikkeling
- Relaties & interacties
- Welbevinden & zelfbeeld
- Participatie
- Tijd- & aandachtverdeling;
- Samenwerking & vertrouwen
- Veiligheid
- Medisch protocol
- Gebouw & technische aanpassingen

Zie "Grenzen in zicht voor passend onderwijs binnen onze school."

Grenzen in zicht voor passend onderwijs binnen onze school

Als de vraag centraal staat: *is de grens voor het regulier onderwijs in zicht?* Dan kunnen een tiental aspecten die hierbij van belang zijn in de gesprekken de revue passeren. Ervaring en onderzoek leert, dat gesprekken die inhoudelijk betrekking hebben op deze aspecten er vaker toe leiden dat een besluit gezamenlijk met ouders gemaakt wordt en dat ouders en scholen minder vaak tegenover elkaar komen te staan bij deze moeilijke afweging (Daffodil, 2013; De Vries & Van Meersbergen, 2017).

Deze 10 aspecten zijn:

1. **Leerstofaanbod:** is de school in staat het onderwijs te verzorgen dat passend is bij de onderwijsbehoefte van de leerling? Zijn curriculumaanpassingen voor de leerling te realiseren?
2. **Ontwikkeling:** is er nog sprake van ontwikkeling bij de leerling, in de brede zin van het woord? Kan de school hier nog in voldoende mate toe bijdragen?
3. **Relaties & interacties:** is er nog sprake van positieve relaties en interacties tussen de leerling en klasgenoten en tussen de leerling en de leerkracht en/of andere professionals binnen de school?
4. **Welbevinden & zelfbeeld:** is de leerling nog gelukkig binnen de school en draagt de schoolomgeving nog bij aan het ontwikkelen van een positief zelfbeeld?
5. **Participatie:** kan de leerling, eventueel met redelijke aanpassingen, volwaardig deelnemen aan allerlei activiteiten, zowel binnen als buiten de klas of school?
6. **Tijd- & aandachtverdeling:** is de tijd die de leerkracht aan de leerling moet besteden nog in balans met de tijd en aandacht die de andere leerlingen in de klas vragen?
7. **Samenwerking & vertrouwen:** is er nog voldoende vertrouwensbasis om met elkaar samen te werken in het belang van de leerling? (professionals binnen de school, ouders, leerling zelf, professionals van buiten de school)
8. **Veiligheid:** biedt een reguliere school nog voldoende veiligheidsgaranties voor zowel de medeleerlingen, de professionals die werkzaam zijn binnen de school als voor de leerling zelf? (fysieke & psychische veiligheid)
9. **Medisch protocol:** is de school in staat de medische zorg te bieden of te faciliteren binnen het medisch protocol van de school? (toedienen medicatie, injecteren, uitvoeren medische of verzorgende handelingen, verzorgingsruimtes etc.)
10. **Gebouw & technische aanpassingen:** is het gebouw geschikt de leerling toegang te verlenen tot alle benodigde ruimtes en zijn de eventueel noodzakelijke technische aanpassingen redelijkerwijze te realiseren binnen de reguliere school?

2. Ondersteuning op schoolniveau

Samenwerkingsverband Duin- en Bollenstreek

Sinds 1 januari 2014 is de wet Passend Onderwijs van kracht. Dit betekent dat scholen, die aangesloten zijn bij een samenwerkingsverband, de leerlingen uit hun regio onderwijs moeten geven dat aansluit bij de onderwijsbehoeften van die leerlingen. De Prins Willem-Alexanderschool maakt deel uit van samenwerkingsverband Duin- en Bollenstreek. Voor meer informatie over dit samenwerkingsverband kunt u de website www.swv-db.nl raadplegen.

Het is voor u belangrijk om te weten dat de scholen binnen het samenwerkingsverband zorgplicht hebben. In het verleden gingen ouders, als hun kind niet meer mee kon komen, zelf op zoek naar een alternatieve school. Die taak ligt nu bij de scholen. Dit betekent dat scholen zoveel mogelijk moeten proberen om kinderen onderwijs te geven dat past bij hun onderwijsbehoeften (dit noemen we de basisondersteuning). En als dat niet meer gaat, dan dient de school op zoek te gaan naar een plek die beter bij het kind past.

Binnen het samenwerkingsverband zijn afspraken gemaakt over hoe de ondersteuning aan kinderen op scholen vormgegeven wordt. In dit hoofdstuk treft u deze afspraken aan, toegespitst op de situatie op de Prins Willem-Alexanderschool.

Handelingsgericht werken

De vormgeving van de ondersteuning is gebaseerd op het model van Handelingsgericht Werken (HGW). Een van de belangrijkste kenmerken van dit model (zie het plaatje hiernaast) is dat gekeken wordt naar wat kinderen nodig hebben en niet naar wat zij niet kunnen. We letten dus op de onderwijsbehoeften van leerlingen.

Dat vereist dat we goed kijken naar het kind. Goed waarnemen is uitermate belangrijk. We nemen op verschillende manieren waar. We observeren in de klas. Dat kan heel gericht of ongericht zijn. Daarnaast gebruiken we verschillende instrumenten. De bekendste zijn toetsinstrumenten: u kunt denken aan toetsen die horen bij de methode (methodegebonden toetsen), maar ook aan CITO toetsen (methode-onafhankelijke toetsen). We nemen CITO-toetsen in iedere groep af. Op de website treft u de toetskalender aan voor iedere groep. Daarnaast vullen de leerkrachten uit de groepen 1 en 2 observatielijsten van Schatkist in. Daarmee krijgen we een goed beeld van waar een leerling staat en waar de extra ondersteuning zich op zou moeten richten.

Organisatie van de ondersteuning

Bij de ondersteuning aan leerlingen zijn verschillende medewerkers van de school betrokken. De eerste verantwoordelijke voor de ondersteuning is de *groepsleerkracht*. De leerkracht observeert en bepaalt op basis van die observaties wat een leerling nodig heeft. De *intern begeleider* is degene die de ondersteuning coördineert. In de praktijk lopen op de prins Willem-Alexanderschool de taken van intern begeleider. Er zijn op school oud-leerkrachten die ook rt-taken uitvoeren.

Ondersteuning op groepsniveau

Zodra uw kind op school komt, dan is het aan onze zorg toevertrouwd. De leerkrachten proberen op basis van observaties, gesprekken en toetsresultaten (bijvoorbeeld CITO-resultaten) de ondersteuningsbehoefte vast te stellen. Vervolgens clusteren zij leerlingen met dezelfde onderwijsbehoefte. Het is niet mogelijk en wenselijk om individueel onderwijs te geven. De leerkracht stelt een groepsplan op, waarin voor iedere subgroep opgeschreven wordt hoe de ondersteuning voor rekenen, taal, spelling en lezen vormgegeven wordt. Op de Prins Willem-Alexanderschool evalueren we deze plannen na iedere ronde met CITO-toetsen. Dat is in februari en juni. De leerkracht evalueert of het plan gewerkt heeft en stelt het plan bij. Dit gebeurt in het administratiesysteem Parnassys.

Ondersteuning op leerlingniveau

Sommige leerlingen hebben extra ondersteuning nodig. Ze hebben bij rekenen een aparte leerlijn – ze rekenen dan niet met de groep mee. Of ze hebben heel veel extra hulp voor spelling. Voor deze leerlingen kan een groeidocument opgesteld worden. In het groeidocument, dat een beveiligd online document is, staat alle belangrijke informatie over de leerling. Te denken valt aan doelen voor de komende periode, gespreksverslagen, etc. Dit groeidocument is in ieder geval verplicht voor alle leerlingen die mogelijk naar het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs gaan. Voor andere leerlingen mag het opgesteld worden. In het groeidocument kan overigens ook het ontwikkelingsperspectief ingevuld worden. Daarin staan de doelen voor leerlingen die een afwijkend leertraject hebben.

De ouders spelen een belangrijke rol bij het vormgeven van de ondersteuning op leerlingniveau. Uw kind is gebaat bij een goede samenwerking tussen school en ouders.

Extra ondersteuning

En toch loopt de ondersteuning soms spaak. De problematiek is (te) complex voor de school. In dat geval roept de school een ondersteuningsteam bijeen. Hieraan nemen in ieder geval de directie, de intern begeleider, de leerkracht, de ouders en de onderwijsspecialist van het samenwerkingsverband deel. Eventueel wordt het team aangevuld met externe deskundigen. De onderwijsspecialist is degene die tips geeft, meedenkt en als het nodig is een deskundigenverklaring schrijft. Het ondersteuningsteam kan met elkaar een arrangement vaststellen – dat zijn alle aanpassingen die voor een leerling doorgevoerd worden.

De deskundigenverklaring is, samen met het groeidocument, noodzakelijk voor de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring. Deze toelaatbaarheidsverklaring is een soort toegangsbewijs voor andere vormen van onderwijs. Als alle betrokkenen het erover eens zijn dat een andere vorm van onderwijs nodig is, dan vraagt de school een toelaatbaarheidsverklaring aan. Wanneer die toegekend is, dan kunnen ouders hun kind op een andere school aanmelden.

Binnen het samenwerkingsverband onderscheiden we speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs. Het eerste is van oudsher de school voor leerlingen die meer moeite hebben met leren. De Windvang is de, voor ons bekende, SBO-school binnen het samenwerkingsverband. Het speciaal onderwijs kent drie varianten:

1. Categorie 1: Zeer moeilijk lerende kinderen, langdurig zieke leerlingen, kinderen met epilepsie of ernstige gedragsproblematiek
2. Categorie 2: Lichamelijk gehandicapte kinderen
3. Categorie 3: Meervoudig gehandicapte leerlingen.

Centrum voor Jeugd en Gezin: Jeugd- en Gezinsteams en de jeugdgezondheidszorg

Niet alleen het onderwijs heeft in de afgelopen jaren grote veranderingen ondergaan, maar de zorg ook. Voor u en de school is het volgende van belang. Er is een Centrum voor Jeugd en Gezin, waar u terecht kunt met allerlei vragen over opvoeden en de ontwikkeling. Het CJG bestaat uit twee takken: het Jeugd- en Gezinsteam (JGT) en de Jeugdgezondheidszorg.

In het JGT werken deskundigen uit verschillende organisaties samen om ouders snel en persoonlijk te ondersteunen als er vragen zijn over of problemen met opvoeden en opgroeien. De school heeft een JGT-contactpersoon.

De jeugdgezondheidszorg nodigt jaarlijks de kinderen uit groep 2 en 7 uit voor een onderzoek of screening. Naast onderzoek van onder andere gehoor, gezichtsvermogen, groei en motorische ontwikkeling wordt ook aandacht besteed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van uw kind. Verder kan er advies gegeven worden over bijvoorbeeld voeding, bedplassen, hoofdluis, gedragsproblemen, omgaan met elkaar en voorkomen van pesten. U kunt altijd contact opnemen voor advies of extra onderzoek.

3. Meerjarenplanning

2019-2020

In een schoolplan staan de meest gedetailleerde plannen meestal aan het begin van de periode. Voor dit schoolplan gaat dat ook. Dat komt enerzijds doordat op dit moment het scherpst voor ogen staat wat er moet veranderen en dat latere ontwikkelingen van deze veranderingen afhankelijk zijn. Het komt ook door externe factoren. Er worden afspraken gemaakt over de directievoering op de mr. J.J.L. van der Bruggenschool en dat heeft consequenties voor de Prins Willem-Alexanderschool.

Schoolniveau

- Op schoolniveau vinden er in het komende jaar de nodige veranderingen plaats. Aangezien de Prins Willem-Alexanderschool onder de mr. J.J.L. van der Bruggenschool valt – en dus ten aanzien van bijvoorbeeld begroting en formatie één school zijn – zullen de scholen intensiever samenwerken. Dat heeft gevolgen voor de directievoering en de invulling van de zorg.
- Er zal waarschijnlijk een meerhoofdige directie komen, waarvan ieder lid afzonderlijke taken heeft. Dit betekent dat er op directieniveau meer afstemming tussen de beide scholen zal komen. De invulling van de taken zal in dit jaar afgesproken en ingevoerd worden. Er blijft overigens een aanspreekpunt per locatie.
- Er komt een bovenschools zorgteam. De intern begeleiders van de beide scholen maken deel uit van het zorgteam. Zij krijgen nog nader af te spreken taken en verantwoordelijkheden. De verantwoordelijkheid voor de inzet van extra ondersteuning komt waarschijnlijk bij het zorgteam te liggen³.
- Prohles is, samen met het Andreas College, bezig om 10-14 onderwijs te realiseren in Katwijk. Directie en intern begeleider van de Prins Willem-Alexanderschool maken deel uit van de werkgroep. De groep voor leerlingen van 10 tot 14 wordt waarschijnlijk gehuisvest in de Prins Willem-Alexanderschool en daarom wordt 10-14 onderwijs in dit schoolplan opgenomen.
- De school gaat in gesprek met wethouders van de gemeente Katwijk om te praten over de positie van kleine scholen met relatief veel onderwijsachterstanden. De wens is om samen met de gemeente Katwijk te komen tot afspraken over het versterken van deze scholen en daarmee ook van de wijk (denk aan sociale cohesie).
- Er wordt een relatie aangegaan met een PABO, die studenten levert om op de Prins Willem-Alexanderschool het vak van leerkracht te leren. Het gaat hier om opleiden binnen de school.

Dit resulteert in de volgende ambities:

1. *Aan het einde van het schooljaar 2019-2020 zijn er afspraken gemaakt over de invulling van de directie op de Prins Willem-Alexanderschool en zijn de afspraken geïmplementeerd.*
2. *Aan het einde van het schooljaar 2019-2020 zijn er afspraken gemaakt over de invulling en taken / verantwoordelijkheden van het bovenschoolse zorgteam en zijn de afspraken geïmplementeerd.*
3. *Aan het einde van het schooljaar 2019-2020 is het onderwijsconcept '10-14 onderwijs' uitgewerkt.*
4. *Aan het einde van het schooljaar 2019-2020 zijn er afspraken gemaakt met een PABO over het opleiden van studenten binnen de school.*

Teamniveau

³ Het wordt hier niet benoemd, maar de wijzigingen ten aanzien van de directie en het bovenschoolse zorgteam hebben mogelijk consequenties voor het team. Het is mogelijk dat het team met andere directieleden in aanraking komt.

- Op teamniveau wordt voortgeborduurd op de stappen die in het schooljaar 2018-2019 zijn gezet. Het groepsdoorbrekend werken, dat steeds meer vorm krijgt, heeft gevolgen voor het didactisch handelen van de leerkracht en het klassenmanagement. Daar ligt in het komende jaar het speerpunt.
- Het werken in bouwen wordt uitgebreid. Deze ontwikkeling heeft een open-einde-karakter. Daarom wordt er bewust gekozen voor het woord 'uitbreiden'. Per bouw ligt er een eigen accent.
 - In de onderbouw gaat het om 'Spelen en Oriënteren'
 - In de middenbouw draait het onderwijs om 'Oriënteren en Automatiseren'
 - In de bovenbouw ligt het accent op 'Automatiseren en Integreren'
- Het is noodzakelijk om afspraken te maken over de rapportage. De school maakte het rapport in Esis, maar dat kan na dit schooljaar niet meer. De school grijpt dit aan om diepgravend na te denken over de rapportage (vorm rapport, maar ook bijvoorbeeld over de rol van cijfers). Hierbij gaat het ook over de rol van het Ouderportaal van Parnassys.
- Het groepsplan oude stijl (dat gemaakt werd in Esis) voldoet niet meer. De school bezint zich op hoe het planmatig handelen in een overzicht terecht moet komen. Hanteren we de vorm van het groepsplan? Of wordt er meer gewerkt vanuit een groepsoverzicht?
- De rekenmethode is aan vervanging toe. De methode is haast afgeschreven, maar voldoet ook steeds minder. In het komende jaar oriënteert de school zich op hoe het rekenonderwijs vorm dient te krijgen – daarin zal ook een nieuwe rekenmethode ter sprake komen.
- De ouderbetrokkenheid neemt af. Het is steeds lastiger om voldoende ouders voor activiteiten te krijgen. De school denkt na over hoe om te gaan met tanende ouderbetrokkenheid.
- De groepen 1 en 2 hebben de beschikking over LOGO 3000 – een programma om de woordenschat te vergroten. De eerste bijeenkomst van het nascholingstraject heeft plaatsgevonden in 2018-2019. De overige bijeenkomsten worden in het schooljaar 2019-2020 belegd.
- De groepen 1 en 2 gaan het observatie-instrument 'Leerlijnen Parnassys groep 1 en 2' invoeren, om de ontwikkeling van leerlingen te volgen. Eerst wordt bepaald hoe het instrument ingezet gaat worden (welke onderdelen bijvoorbeeld ingevuld worden); daarna wordt het instrument geïmplementeerd.

Dit zijn de ambities:

1. *Aan het einde van het schooljaar 2019-2020 zijn de didactische vaardigheden van de leerkrachten vergroot.*
2. *Aan het einde van het schooljaar 2019-2020 zijn de leerkrachtvaardigheden ten aanzien van het klassenmanagement afgestemd op het groepsdoorbrekend werken.*
3. *Het werken in bouwen wordt uitgebreid.*
4. *Halverwege het schooljaar 2019-2020 heeft de school afspraken gemaakt over de invulling van de rapportage in de brede zin van het woord (invulling rapport, rol cijfers, rol doelen en mogelijke inzet Ouderportaal).*
5. *Aan het einde van het schooljaar 2019-2020 wordt er gewerkt met een format waarin het planmatig handelen (in het kader van het Handelingsgericht Werken (HGW)) per groep of bouw is uitgewerkt.*
6. *Aan het einde van het schooljaar 2019-2020 heeft de school afspraken gemaakt over de invulling van het rekenonderwijs (hierin is de mogelijke aanschaf van een methode meegenomen).*
7. *Het werken met LOGO 3000 is ingevoerd in de groepen 1 en 2.*
8. *In de groepen 1 en 2 wordt gewerkt met de 'Leerlijnen Parnassys groep 1 en 2'.*

Groepsniveau

- Ieder jaar worden de opbrengsten ten aanzien van de groep bepaald en geëvalueerd. Het gaat om opbrengsten in kwalitatieve en kwantitatieve zin. De vraag staat centraal: welke opbrengsten willen we dit jaar met een groep bereiken?
-

2020-2021

Schoolniveau

- Er zijn in het schooljaar 2019-2020 afspraken gemaakt over de invulling van de directie. Dit jaar worden deze afspraken definitief geïmplementeerd.
- Ten aanzien van de ondersteuning wordt er steeds meer samengewerkt, wat onder meer geresulteerd heeft in de vorming van een bovenscholse zorgteam. De samenwerking wordt geëvalueerd en mogelijk geïntensiveerd.
- Het is de ambitie dat er in het schooljaar 2020-2021 een voorziening voor leerlingen van 10 tot 14 jaar is.

Dit resulteert in de volgende ambities:

- 1 *Er zijn definitieve afspraken gemaakt over de invulling van de directievoering op de gezamenlijke scholen.*
- 2 *Aan het einde van het schooljaar 2020-2021 zijn er afspraken gemaakt over de invulling van het bovenscholse zorgteam en zijn de afspraken ingevoerd.*
- 3 *Aan het begin van het schooljaar 2020-2021 is er een onderwijsvoorziening voor leerlingen van 10 – 14 jaar.*

Teamniveau

- In het schooljaar 2019-2020 lag het accent op de didactische vaardigheden van leerkrachten en vaardigheden ten aanzien van het klassenmanagement. Dit jaar worden deze vaardigheden door middel van onder meer observaties geborgd.
- Er wordt een nieuwe rekenmethode ingevoerd, mits dit de conclusie is van de werkgroep die zich in het schooljaar 2019-2020 gebogen heeft over de invulling van het rekenonderwijs.
- In het schooljaar 2020-2021 oriënteert de school zich op hoe het taal- en leesonderwijs vorm dient te krijgen. Dit resulteert in een plan van aanpak.
- In het schooljaar 2020-2021 oriënteert de school zich op hoe het zaakvakonderwijs vorm dient te krijgen. Hierbij zal vooral nagedacht worden over projectmatig onderwijs.
- Met de peuterspeelzaal De Eerste Stap wordt een doorgaande lijn vastgesteld.

Dit zijn de ambities:

1. *Aan het einde van het schooljaar 2020-2021 zijn de didactische vaardigheden en de vaardigheden ten aanzien van het klassenmanagement geborgd.*
2. *Het werken in bouwen wordt uitgebreid.*
3. *Aan het einde van het schooljaar 2020-2021 zijn de adviezen van de 'werkgroep rekenen' uitgevoerd.*
4. *Aan het einde van het schooljaar 2020-2021 heeft de school bepaald hoe het taal- en leesonderwijs in de toekomst vorm wordt gegeven.*
5. *Aan het einde van het schooljaar 2020-2021 heeft de school bepaald hoe het zaakvakonderwijs in de toekomst vorm wordt gegeven, waarbij in ieder geval onderzoek is gedaan naar projectmatig onderwijs.*
6. *Aan het einde van het schooljaar 2020-2021 is er een doorgaande leerlijn tussen de voorschoolse en de vroegschoolse voorziening vastgesteld.*

Groepsniveau

- Ieder jaar worden de opbrengsten ten aanzien van de groep bepaald en geëvalueerd. Het gaat om opbrengsten in kwalitatieve en kwantitatieve zin. De vraag staat centraal: welke opbrengsten willen we dit jaar met een groep bereiken?

2021-2022

In het schooljaar 2021-2022 fungeert als een soort sabbatsjaar. Er worden op dit moment geen nieuwe ontwikkelingen in gang gezet. Alleen al in gang gezette ontwikkelingen komen dit jaar mogelijk aan bod. Te denken valt aan mogelijke veranderingen ten aanzien van het taal- en leesonderwijs en het zaakvakonderwijs. Het schooljaar wordt benut om na te denken over de vraag waar de school nu staat en wat dit betekent voor de inhoudelijke invulling van de komende twee schooljaren.

Schoolniveau

De verwachting is dat er meer gekeken gaat worden naar aanbod op wijkniveau. Voor sommige leerlingen uit de Hoornes zal het onderwijs van de Prins Willem-Alexanderschool beter passen dan het onderwijs van de mr. J.J.L. van der Bruggenschool; voor andere leerlingen is de mr. J.J.L. van der Bruggenschool een betere plek.

Teamniveau

- Er zijn in het vorige schooljaar afspraken gemaakt ten aanzien van het rekenonderwijs. De afspraken ten aanzien van het rekenonderwijs worden geborgd.
- Indien er afspraken gemaakt zijn over de invulling van het taal- en leesonderwijs, dan worden deze ingevoerd of geborgd.
- Indien er afspraken gemaakt zijn over de invulling van het zaakvakonderwijs, dan worden deze ingevoerd of geborgd.

Groepsniveau

- Ieder jaar worden de opbrengsten ten aanzien van de groep bepaald en geëvalueerd. Het gaat om opbrengsten in kwalitatieve en kwantitatieve zin. De vraag staat centraal: welke opbrengsten willen we dit jaar met een groep bereiken.

2022-2023

In het laatste jaar van het schoolplan worden de losse eindjes aan elkaar geknoopt. Verder wordt het schooljaar gebruikt om een nieuw schoolplan te schrijven. Vanwege de steeds verdergaande integratie van de beide scholen is het de vraag of er één of twee schoolplannen worden geschreven.

Planning

De verschillende ambities of doelen worden in deze paragraaf onder elkaar gezet.

2019-2020

<i>Ambitie</i>	<i>Verantwoordelijke</i>	<i>Invulling</i>
<i>Aan het einde van het schooljaar zijn er definitieve afspraken gemaakt over de directievoering op beide scholen.</i>	- Directie Prins Willem-Alexander-school - Directie mr. J.J.L. van der Bruggen-school - Prohles	De stichting stelt vast hoe de directievoering er op de beide scholen uit komt te zien.
<i>Aan het einde van het schooljaar zijn er afspraken gemaakt over de invulling van het bovenschoolse zorgteam en zijn de afspraken ingevoerd</i>	- Directie Prins Willem-Alexander-school - Directie mr. J.J.L. van der Bruggen-school - Intern begeleiders beide scholen	- De afspraken worden door het zorgteam uitgevoerd. - Het functioneren van het zorgteam wordt door de directie geëvalueerd.
<i>Aan het einde van het schooljaar is het onderwijsconcept '10-14 onderwijs' uitgewerkt.</i>	Directie en intern begeleider	De werkgroep 10 -14 onderwijs gaat, onder leiding van KPC, het concept uitwerken.
<i>Aan het einde van het schooljaar zijn er afspraken gemaakt met een PABO over het opleiden van studenten binnen de school.</i>	Directie en een praktijkopleider	Er wordt een praktijkopleider aangesteld, die PABO-studenten kan begeleiden bij het leren in de school. Daar worden taakuren voor vrijgemaakt.
<i>Aan het einde van het schooljaar zijn de didactische vaardigheden van de leerkrachten vergroot.</i>	- Team, directie, ib - Onderwijs Advies	- Er worden studiemomenten belegd, die worden verzorgd door Onderwijs Advies. - Op basis van die studiemomenten worden afspraken gemaakt. - Onderwijs Advies, directie en de intern begeleider zullen observaties en nabesprekingen houden.
<i>Halverwege het schooljaar heeft de school afspraken gemaakt over de invulling van de rapportage in de brede zin van het woord</i>	Een nog nader in te vullen werkgroep	De werkgroep doet een voorstel over rapportage in de brede zin van het woord.

<i>(invulling rapport, rol cijfers, rol doelen en mogelijke inzet Ouderportaal).</i>		Voor het eerste rapport neemt het team een besluit over het voorstel.
<i>Aan het einde van het schooljaar wordt er gewerkt met een format waarin het planmatig handelen (in het kader van het Handelingsgericht Werken (HGW)) per groep of bouw is uitgewerkt.</i>	Directie en intern begeleider	- De directie en de intern begeleider ontwerpen een format. - Dit format wordt besproken in het team en vervolgens uitgevoerd.
<i>Aan het einde van het schooljaar heeft de school bepaald hoe het zaakvakonderwijs in de toekomst vorm wordt gegeven, waarbij in ieder geval onderzoek is gedaan naar projectmatig onderwijs.</i>	Een nog nader in te vullen werkgroep	- De werkgroep analyseert het rekenonderwijs. - De werkgroep doet op basis van de analyse een voorstel voor de invulling van het taal- en leesonderwijs in de toekomst. - Het team beslist over het voorstel.
<i>Aan het einde van het schooljaar heeft de school afspraken gemaakt over de invulling van het rekenonderwijs (hierin is de mogelijke aanschaf van een methode meegenomen).</i>	Een nog nader in te vullen werkgroep	- De werkgroep analyseert het rekenonderwijs. - De werkgroep doet op basis van de analyse een voorstel voor de invulling van het rekenonderwijs in de toekomst - Het team beslist over het voorstel.
<i>Het werken met LOGO 3000 is ingevoerd in de groepen 1 en 2.</i>	Leerkrachten groep 1 en 2	- De leerkrachten volgen de nascholing in het kader van LOGO 3000. - LOGO 3000 wordt ingevoerd.
<i>In de groepen 1 en 2 wordt gewerkt met de 'Leerlijnen Parnassys groep 1 en 2'.</i>	Leerkrachten groep 1 en 2	- Eerst bepalen de leerkrachten hoe het observatie-instrument ingevoerd wordt (wanneer afname, welke onderdelen, etc). - Daarna wordt het observatie-instrument ingevoerd.

2020-2021

<i>Ambitie</i>	<i>Verantwoordelijke</i>	<i>Invulling</i>
<i>Aan het einde van het schooljaar zijn er afspraken gemaakt over de invulling van de directie op de Prins Willem-Alexanderschool en zijn de afspraken geïmplementeerd.</i>	- Directie Prins Willem-Alexanderschool - Directie mr. J.J.L. van der Bruggen-school - Prohles	
<i>Aan het einde van het schooljaar zijn er afspraken gemaakt over de invulling en taken / verantwoordelijkheden van het bovenschoolse zorgteam en zijn de afspraken geïmplementeerd.</i>	- Directie Prins Willem-Alexanderschool - Directie mr. J.J.L. van der Bruggen-school - Intern begeleiders beide scholen	- In het schooljaar 2018-2019 vindt er een startbijeenkomst plaats tussen directie en ib. Daarin worden taken en verantwoordelijkheden besproken. - Het zorgteam stelt een agenda op voor gezamenlijk overleg. Ook worden er inhoudelijke afspraken gemaakt.

		Het zorgteam voert de afspraken uit; de ontwikkeling van het zorgteam wordt gemonitord door de directie.
<i>Aan het einde van het schooljaar zijn de didactische vaardigheden en de vaardigheden ten aanzien van het klassenmanagement geborgd.</i>	- Team, directie, ib - Onderwijs Advies	- Observaties door directie en intern begeleider. - Mogelijk een rol van Onderwijs Advies
<i>Aan het einde van het schooljaar zijn de adviezen van de 'werkgroep rekenen' uitgevoerd.</i>	Een nog nader in te vullen werkgroep	De werkgroep verricht observaties.
<i>Aan het einde van het schooljaar heeft de school bepaald hoe het taal- en leesonderwijs in de toekomst vorm wordt gegeven.</i>	Een nog nader in te vullen werkgroep	- De werkgroep analyseert het rekenonderwijs. - De werkgroep doet op basis van de analyse een voorstel voor de invulling van het taal- en leesonderwijs in de toekomst. - Het team beslist over het voorstel.
<i>Aan het einde van het schooljaar zijn de afspraken van de werkgroep rond het zaakvakonderwijs uitgevoerd.</i>	Een nog nader in te vullen werkgroep	- De werkgroep analyseert het rekenonderwijs. - De werkgroep doet op basis van de analyse een voorstel voor de invulling van het taal- en leesonderwijs in de toekomst. - Het team beslist over het voorstel.
<i>Aan het einde van het schooljaar is er een doorgaande leerlijn tussen de voorschoolse en de vroegschoolse voorziening vastgesteld</i>	- Kleuterleerkrachten - PSZ	- De leerkrachten van groep 1 en 2 overleggen met de PSZ over doorgaande leerlijnen. - De afspraken worden ingevoerd.

4. Planning WMK

	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Team	- Opbrengsten - Actieve betrokkenheid van leerlingen - Verantwoordelijkheid leerlingen voor organisatie en proces - Talentontwikkeling - Didactisch handelen	- Opbrengsten - Vragenlijst leerkrachten - Pedagogisch handelen - Kwaliteitszorg - Strategieën voor denken en leren	- Opbrengsten - Zorg- en begeleiding - Afstemming - Contacten met ouders - Handelingsgericht werken in de groep	- Opbrengsten - Vragenlijst leerkrachten - Aanbod - Systematisch volgen van leerlingen

Directie	• Opbrengsten • Beleidscontext • Ontwikkeling, begeleiding, zorg	• Opbrengsten • Wet- en regelgeving • Handelingsgericht werken op schoolniveau	• Opbrengsten	• Opbrengsten
Werkgroep	• Doorgaande lijn (groep 1 / 2) • Rekenen en wiskunde	Taallesonderwijs	• Informatie en communicatie-technologie	
Ouders	-	• Vragenlijst ouders	-	• Vragenlijst ouders
Leerlingen	• Sociale veiligheid	• Sociale veiligheid • Vragenlijst leerlingen	• Sociale veiligheid	• Sociale veiligheid • Vragenlijst leerlingen

5. Tevredenheidsvragenlijsten WMK-PO

Leerlingenvragenlijst

Prins Willem-Alexanderschool

ParnasSys WMK-PO

Uitslagen m.b.t. de verschillende beleidsterreinen

Beleidssterrein	GSES	GSOS	+/-	DEV	
Kwaliteitszorg	3,03	2,96	+0,07	0,99	
Aanbod	3,22	3,06	+0,16	0,87	
Tijd	3,13	3,09	+0,04	0,93	
Pedagogisch Handelen	3,40	3,33	+0,07	0,74	
Didactisch Handelen	3,30	3,28	+0,02	0,84	
Afstemming	3,04	2,97	+0,07	0,96	
Actieve en zelfstandige rol van de leerlingen	3,08	3,03	+0,06	0,85	
Schoolklimaat	3,20	3,17	+0,03	0,90	
Zorg en begeleiding	3,34	3,24	+0,10	0,77	

Oudervragenlijst

Uitslagen m.b.t. de verschillende beleidsterreinen

Beleidssterrein	GSES	GSOS	+/-	DEV	
Kwaliteitszorg	3,22	2,90	+0,32	0,64	
Aanbod	3,38	3,14	+0,24	0,66	
Tijd	3,34	3,20	+0,14	0,81	
Pedagogisch Handelen	3,61	3,36	+0,25	0,58	
Didactisch Handelen	3,66	3,40	+0,26	0,55	
Afstemming	3,66	3,40	+0,26	0,56	
Actieve en zelfstandige rol van de leerlingen	3,60	3,35	+0,25	0,54	
Schoolklimaat	3,46	3,23	+0,23	0,69	
Zorg en begeleiding	3,49	3,05	+0,44	0,68	
Opbrengsten	3,43	3,15	+0,28	0,62	
Integraal Personeelsbeleid	3,33	3,06	+0,27	0,62	
Algemeen	3,38	3,09	+0,30	0,78	
Identiteit	3,58			0,60	

Leerkrachtenvragenlijst

Prins Willem-Alexanderschool

ParnasSys WMK • PO

Uitslagen m.b.t. de verschillende beleidsterreinen

Beleidssterrein	GSES	GSOS	+/-	DEV	
Kwaliteitszorg	3,65	3,38	+0,27	0,48	
Aanbod	3,02	3,17	-0,16	0,68	
Tijd	3,54	3,52	+0,02	0,53	
Pedagogisch Handelen	3,55	3,45	+0,10	0,50	
Didactisch Handelen	3,27	3,12	+0,14	0,75	
Afstemming	3,28	3,31	-0,03	0,48	
Actieve en zelfstandige rol van de leerlingen	3,48	3,19	+0,28	0,50	
Schoolklimaat	3,56	3,38	+0,18	0,55	
Zorg en begeleiding	3,45	3,31	+0,14	0,50	
Opbrengsten	3,29	3,29	-0,01	0,65	
Integraal Personeelsbeleid	3,46	3,25	+0,21	0,57	